FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM l-Ergb]a, 14 ta' Novembru, 2001

Kaw\a Nru: 15.
~itazz. Nru. 1866/00JRM

Saviour u Maria konju[i **BOR{**

vs

Joseph **SCALPELLO**

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni imressaq fl-14 ta' Settembru, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi l-atturi huma proprjetarji tal-fond numru sebg]a u erbg]in (47), mag]ruf bl-isem "Sam's Salon", Triq Nazju Ellul, Gzira, filwaqt li l-konvenut huwa proprjetarju tal-fond numru]amsa u erbg]in (45), Triq Nazju Ellul, Gzira u li huwa adjacenti g]al dak ta' l-atturi;

Illi fil-proprjeta' tal-konvenut infet]et tieqa li tag]ti gewwa xaft proprjeta' ta' l-atturi;

Illi tali agir jista' jikkreja servitu' bit-trapass taz-zmien g]as-skapitu ta' l-atturi;

Illi l-konvenut debitament interpellat sabiex jag]laq l-imsemmija tieqa baqa' inadempjenti;

G]alhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet fuq premessi u prevja kull dikjarazzjoni li hija me]tiega skond il-ligi:

1. Tiddikjara li t-tieqa li nfet]et gewwa l-fond numru sitta u erbg]in (46), Triq Nazju Ellul, Gzira, u li tag]ti g]al gewwa x-xaft proprjeta' tal-atturi, saret ming]ajr ebda jedd u hija abbuziva u leziva fil-konfront ta' l-atturi;

2. Tordna lill-konvenut sabiex jirripristina kollox fl-istat originali tieg]u billi jag]laq l-imsemmija tieqa, fi zmien qasir u perentorju kif tistabilixxi din il-Qorti;

3. Fin-nuqqas tawtorizza lill-atturi jag]lqu t-tieqa in kwistjoni g]as-spejjez tal-konvenut;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra legali tat-3 t'Awissu, 2000 u tal-ittra uffi`jali tat-22 t'Awissu, 2000, kontra l- konvenut li huwa minn issa ngunt sabiex jidher g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi, flimkien mad-Dokument mehmu\ mag]ha;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek fil-31 t'Ottubru, 2000, li biha e``epixxa;

1. }u g]andu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju peress li hu ma hux is-sid tal-fond 45, Triq Nazju Ellul, Gzira. G]alhekk ukoll ma hemm l-ebda relazzjoni guridika bejn l-attur u l-istanti;

2. Sekondarjament, u g]ar-ragunijiet fuq esposti, l-e``ipjenti m'g]andu ibag]ti l-ebda spejjez ta' dawn il-proceduri;

3. Salvi e``ezzjonijiet ulterjrui;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek;

Semg]et ix-xhieda tal-im]arrek;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, inklu\a n-Nota mressqa mill-atturi waqt is-smig] tat-22 ta' Novembru, 2000[1], ir-Rikors tal-atturi tad-29 ta' Novembru, 2000[2], li bih talbu li ji[i msejja] fil-kaw\a Raymond Scalpello, iben l-im]arrek, u wkoll it-Twe[iba tal-im]arrek tat-12 ta' Jannar, 2001[3], g]all-imsemmi Rikors;

Rat id-Degriet kamerali mog]ti minnha fil-5 ta' Lulju, 2001[4], wara Rikors tal-atturi tal-1 ta' Frar, 2001;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar it-talba tal-atturi g]as-sej]a fil-kaw\a ta' Raymond Scalpello;

[1] Pa[. 15-6 tal-pro`ess;
[2] Pa[. 21-2 tal-pro`ess;
[3] Pa[. 24-6 tal-pro`ess;
[4] Pa[. 40-2 tal-pro`ess.

Rat id-Degriet tag]ha tal-5 ta' Lulju, 2001, li bih]alliet il-kaw\a g]al-lum g]ad-de`I\joni dwar it-talba tal-atturi g]as-sej]a fil-kaw\a ta' Raymond Scalpello;

Ikkunsidrat:

Illi s-sej]a fil-kaw\a ta' terza persuna waqt li l-kaw\a tkun miexja bejn partijiet o]rajn hija regolata fil-li[i tal-pro`edura bl-artikolu 961 tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta. Dak l-artikolu jg]id li tali sej]a tista' ssir kemm fuq talba ta' xi wa]da mill-partijiet u kif ukoll ming]ajr dik it-talba;

Illi, madankollu, l-kliem sempli`i ta' dak l-artikolu, ma jurix il-qafas li dan l-istitut tnissel fih u li, matul il-medda tas-snin, ta lok g]al g]add ta' prin`ipji li l-qrati tag]na taw bosta de`izjonijiet dwarhom;

Illi l-prin`ipju ewlieni li g]andu jitqies huwa li l-imsejja] fil-kaw\a, b'differenza minn dak li jkun inda]al fil-kaw\a minn rajh *in statu et terminis*, jitqies b]allikieku kien im]arrek u, kif juri l-artikolu 962, bis-sentenza mog]tija f'dik il-kaw\a jista' jin]eles jew ji[i kundannat daqslikieku l-kaw\a in]ar[et mill-bidunett kontrih;

Illi s-sej]a fil-kaw\a, jew kif kien mag]ruf fl-img]oddi, l-intervent koatt (biex jintg]araf mill-intervent volontarju li g]alih japplika l-artikolu 960 tal-Kap 12), g]andha l-g]an li tevita li jkun hemm g]add ta' kaw\i fuq l-istess mertu meta dawk il-persuni jistg]u jitqeg]du f'[udizzju wie]ed li jikkonsidra l-qag]da rispettiva tag]hom[5]. Huwa essenzjali, g]alhekk, li persuna msej]a fil-kaw\a jkollha interess fil-kwestjoni. Anzi, il-qafas ta' l-istitut tas-sej]a fil-kaw\a jo]ro[mill-kun`ett fondamentali ta' interess tal-parti li toqg]od f'[udizzju;

[5] Ara per e\empju, App. ~iv. **23.11.1898** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Stepton vs Spiteri*** (Kollez. Vol: **XVI.i.117)**;

Illi, kif ing]ad, il-Qrati tag]na stabilew regoli li dwarhom is-sej]a fil-kaw\a jmissha ti[i meqjusa, u, b'mod partikolari, f'liema `irkostanzi g]andha tintlaqa' talba g]al tali sej]a u, b'mod i\jed siewi, meta m'g]andhiex jew ma jmisshiex tintlaqa' talba b]al din;

Illi l-Qorti g]andha tordna s-sej]a fil-kaw\a jekk il-persuna li tag]ha tintalab din is-sej]a jkollha dak l-interess li huwa me]tie[mil-li[i f'persuna biex minnu tista' ti[i proposta azzjoni jew biex ti[i opposta kontestazzjoni[6];

Illi, madankollu, s-sej]a fil-kaw\a m'g]andhiex tintu\a biex jid]lu fil-kaw\a persuni li, g]alkemm g]andhom l-interess me]tie[, jidda]]lu biex jissostitwixxu persuni li ma jkun messhom qatt [ew im]arrkin, jew ikunu [ew im]arrkin]a\in[7]. Fil-fatt, fil-ka\ pre\enti, dan huwa l-argument ewlieni, jekk mhux wa]dieni, li qieg]ed ju\a l-im]arrek biex jopponi g]at-talba tal-atturi g]as-sej]a fil-kaw\a ta' ibnu. Dan, naturalment, jaqbel mal-e``ezzjoni ewlenija tal-istess im]arrek fis-sens li huwa m'hux il-persuna li messha [iet im]arrka u li ma g]andha - anzi, qatt ma kellha - x'taqsam xejn mal-kwestjoni li tifforma l-mertu tal-kaw\a pre\enti;

Illi g]alkemm normalment is-sej]a fil-kaw\a ssir mill-parti im]arrka, kif jidher mill-artikolu tal-li[i fuq imsemmi, din it-talba tista' ssir ukoll minn min ikun feta] il-kaw\a. G]al xi \mien kien jing]ad li ma g]andhiex ti[i milqug]a talba g]as-sej]a fil-kaw\a min-na]a tal-attur meta dan seta' jew suppost li kien jaf bl-e\istenza jew l-interess ta' persuni fil-mertu tal-kwestjoni li huwa messu]arrek sa mill-bidu [8]. I\da llum jidher li t-tifsira vera ta' dan il-punt t]ares i\jed lejn il-kwestjoni tal-interess [uridiku tal-imsejja] milli lejn l-g]arfien jew le tal-attur

---

[6] P.A. **29.10.1935** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Libreri vs Staines noe*** (Kollez. Vol: **XXIX.ii.706**) u s-sentenzi hemm imsemmija;

[7] P.A. **6.2.1962** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Tabone noe vs Magri*** (Kollez. Vol: **XLVI.ii.561**) u l-bosta sentenzi hemm imsemmija; u App. Kumm. **19.5.1995** fil-kaw\a fl-ismijiet ***P. Wismayer et vs C. Wismayer et*** ;

[8] App. ~iv.: **14.1.1938** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Captur vs Feli`e*** (Kollez. Vol: **XXX.i.1**) u s-sentenzi hemm imsemmijin;

(qabel ma bdiet il-kaw\a) dwar kull min seta' kellu interess[9]: u dan dejjem bil-kawtela li l-istess sej]a fil-kaw\a ma tintu\ax biex jidda]]al fil-kaw\a m]arrek ie]or flimkien mal-im]arrek ori[inali li ma messu t]arrek qatt[10];

Ikkunsidrat:

Illi wie]ed irid issa jara kif dawn il-prin`ipji jolqtu l-ka\ pre\enti;

Illi jrid jing]ad li g]alkemm i\-\ew[partijiet, fis-sustanza, jaqblu dwar il-prin`ipji hawn fuq imsemmija, je]lu fuq il-punt dwar jekk l-im]arrek kellux interess li joqg]od fil-kaw\a. Dan huwa fil-fatt l-uniku punt ta' nuqqas ta' qbil bejn il-partijiet f'dan l-istadju. Dan kollu qieg]ed jing]ad g]aliex jekk kemm-il darba l-Qorti kellha ta``etta l-posizzjoni me]uda mill-im]arrek, ikun ifisser li l-Qorti tkun qeg]da effettivament tag]ti de`i\joni dwar l-ewwel e``ezzjoni tieg]u u tapprovaha, meta l-kaw\a ma kinitx im]ollija g]al de`i\joni f'dak is-sens. L-istess ]a[a tista' ting]ad jekk kemm-il darba t-talba g]as-sej]a fil-kaw\a tintlaqa', g]aliex b'hekk ikun qieg]ed ji[i impli`itament a``ettat li Joseph Scalpello kien kontradittur le[ittimu tat-talbiet attri`i u g]alhekk l-ewwel e``ezzjoni tieg]u ma tibqax dibattibbli i\jed. Il-Qorti tqis li din hija]a[a li, tinqata' kif tinqata', tista' tag]ti okka\joni lil kull wa]da mill-partijiet li titlob it-t]assir ta' dan il-provvediment proprju g]aliex ikun idde`ieda e``ezzjoni meta l-kaw\a ma kinitx im]ollija g]al dak l-iskop;

Illi, minn dak li jirri\ulta mill-atti tal-kaw\a s'issa, wie]ed isib, min-na]a l-wa]da, l-allegazzjoni tal-atturi fl-ewwel premessa ta`-`itazzjoni tag]hom li l-im]arrek huwa s-sid tal-garaxx li fih hemm it-tieqa li huma jridu ting]alaq; filwaqt li, min-na]a l-o]ra, hemm ix-xhieda tal-im]arrek fejn jg]id li l-garaxx huwa ta' ibnu Raymond. Ma ntwera l-ebda kuntratt biex isa]]a]

---

[9] Ara P.A. JSP **4.5.1992** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Jean Depasquale noe vs David Jones***; u P.A. JSP **16.3.1993** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Joseph Ripard et vs Onor. Prim Im]allef Carmelo Schembri et*** u s-sentenzi hemm imsemmija;

[10] App. ~iv. **26.4.1971** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Vin`enzina Cassar vs Anthony Vella*** u s-sentenzi hemm imsemmija.

dan il-fatt. Fl-istess waqt, l-im]arrek jg]id li ibnu j]allih ju\a l-garaxx, u kien g]alhekk li l-atturi kitbu lilu bl-avukat, imma qatag]ha li jinjora dik il-korrispondenza bla ma jg]arraf lill-atturi li kienu qeg]din jindirizzaw lil persuna \baljata;

Illi, g]alhekk, bil-provi li g]andha quddiemha l-Qorti f'dan l-istadju lanqas jista' jing]ad li Raymond Scalpello intwera li g]andu interess li jkun fil-kaw\a, jew li, g]all-kuntrarju, missieru Joseph ma messux [ie m]arrek. Dawn huma fatti u `irkostanzi li jkun me]tie[li jirri\ultaw bis-smig] ta' provi fil-mertu. G]aliex ukoll lanqas ma ntwera li l-im]arrek jikri l-garaxx ming]and ibnu, u g]alhekk ir-riferenza mag]mula mill-atturi fir-Rikors tag]hom tal-1 ta' Frar, 2001, ma tistax titqies rilevanti g]alissa u fil-qies tat-talba tag]hom g]as-sej]a fil-kaw\a ta' Raymond Scalpello;

G]alhekk, il-Qorti wara li qieset fit-tul dwar il-kwestjoni, tipprovdi dwar ir-rikors tal-atturi billi tiddikjara li, f'dan l-istadju, **it-talba mhix f'waqtha u mist]oqqa, u g]alhekk ti`]adha**, bil-fehma `ara li dan qieg]ed jing]ad bla pre[udizzju g]all-jedd tal-istess atturi li, fi stadju ie]or tal-kaw\a, jkunu jistg]u jer[g]u jressqu it-talba fuq il-provi mressqa sa dak i\-\mien, fid-dawl tal-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek;

Il-Qorti qeg]da tordna g]alhekk il-kontinwazzjoni tal-kaw\a;

L-ispejje\ ta' dan l-episodju jibqg]u biex ji[u determinati fil-[udizzju finali.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
14 ta' Novembru, 2001

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
14 ta' Novembru, 2001